

V nál. Boh. A 9003/31 vyslovil pak nss a zevrubně odůvodnil právní názor, že předpis čl. 81 odst. 6 vl. nař. č. 17/26, podle něhož orientační nápisy na silnicích a cestách mají býti vždy v jazyku státním a to na prvním místě, jest kryt ustanovením odst. 1 § 8 jaz. zák. Na právním názoru v tomto nálezu vysloveném setrvává nss i v tomto případě.

Č. 10.416.

Pojištění pensijní: Kandidát advokacie podléhá pojistné povinnosti podle zák. č. 26/29 Sb.

(Nález ze dne 14. března 1933 č. 4237.)

V ě c: Dr. Alexandr S. v M. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem ze 4. prosince 1929 prohlásila úřadovna všeobecného pensijního ústavu v Bratislavě Dra Karla B., kandidáta advokacie u st-le Dra Alexandra Sp., v tomto jeho zaměstnání za povinná pensijním pojištěním od 1. ledna 1929 ve smyslu zák. č. 26/29 a předepsala pojistné za dobu od 1. ledna 1929 do 30. listopadu 1929 penízem 1.056 Kč.

Odvolání z tohoto výměru nevyhověl zemský úřad v Užhorodě rozhodnutím z 26. února 1930 z důvodu, že 1. Dr. B. není studujícím práv a bod 3 § 2 cit. zák. se na něj tudíž nevztahuje, 2. advokátní praxe není ani předepsaným, ani obvyklým doplňkem právního teoretického studia vysokoškolského, 3. advokátní koncipienti jsou nesporně úředníky advokátních kanceláří.

V odvolání z tohoto rozhodnutí bylo namítáno, že pro absolventy práv, kteří se připravují k advokacii, jest zákonem č. 40/22 předepsána 5letá advokátní praxe. Stav advokátních koncipientů jako takový neexistuje, jde o čekací dobu zákonem předepsanou, pro kterou jest kandidát advokacie povinen konati advokátní praxi, aby se z něho mohl státí advokát. Z toho je zřejmo, že vlastně jde o pokračování ve studiích. Cílem toho, kdo studoval práva, není zůstatí koncipientem, a proto nelze tuto dobu považovati za samostatné zaměstnání. Advokátní koncipient není úředníkem advokátní kanceláře, nekoná zde úřednickou práci, nýbrž tutéž práci jako advokát. V zák. č. 26/29 jest výslovně uvedeno, že pojištění podléhají kancelářští zaměstnanci advokáta, jest tedy koncipient, konající práci konceptní a advokátskou, z pojištění vyňat; kdyby byl zákon chtěl podrobiti pojištění i koncipienty, nebyl by přesně vymezil, že pojištění podléhají zaměstnanci kancelářští.

Nař. rozhodnutím nevyhovělo min. soc. péče odvolání a rozhodnutí v odpor vzaté potvrdilo z důvodů v něm uvedených; k vývodům odvolání podotklo toto: »Pro otázku pojistné povinnosti pensijní kandidáta advokacie není rozhodno, mluví-li § 1 cit. zák. v odst. 1 sub 2 toliko o kancelářských zaměstnancích advokátů. Výpočet jednotlivých kategorií zaměstnanců, podléhajících pensijnímu pojištění, v § 1 odst. 1 pens. zák. č. 26/29 je totiž toliko demonstrativní, nikoli taxativní; roz-

hodujícím pro posouzení pojistné povinnosti zaměstnanců, neuvedených v demonstrativním výpočtu odst. 1, je ustanovení odst. 2 téhož §. Pojistné povinnosti pensijní podléhají všichni, u nichž jsou splněny podmínky tam stanovené. Ze skutečnosti, že v odst. 1 bodu 2 cit. zák. se uvádějí jenom kancelářští zaměstnanci advokátních kanceláří, nelze nic dovozovati proti pojistné povinnosti kandidátů advokacie, splňují-li podmínky odst. 2 téhož §.»

O stížnosti na toto rozhodnutí podané, uvážil nss toto:

V 1. odst. § 1 zák. z 21. února 1929 č. 26 Sb. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách jsou vypočteny jednotlivé kategorie osob zaměstnaných v Čsl. republice na základě smluvního poměru služebního, které jsou pojištěním povinny a podle ustanovení tohoto zákona pojištěny. V odst. 2 jest pak stanoveno, že pojištěním povinna a podle ustanovení tohoto zákona pojištěna jest dále každá osoba, která trvale jest v Čsl. republice na základě smluvního poměru služebního zaměstnána pracemi převážně duševními.

Z tohoto znění zák., zejména ze slova »dále«, použitého v 2. odst., jest patrné, že enumerací jednotlivých kategorií zaměstnanců v 1. odst. nevyčerpal zákonodárce okruh osob, podrobených pensijní pojistné povinnosti, a že ustanovením odst. 2 podrobil pensijnímu pojištění osoby další, v 1. odst. neuvedené. Uvedl tedy zákon v odstavci prvním zaměstnance, kteří již svou příslušností k určité kategorii zaměstnanců podléhají pensijnímu pojištění bez ohledu na povahu práce jimi v zaměstnání konané, kdežto odst. 2. pobrobil pojistné povinnosti mimo to každého, kdo za podmínek tam uvedených jest zaměstnán pracemi převážně duševními.

Nemůže býti ovšem pochybnosti o tom, že valná část zaměstnanců, uvedených ve výpočtu odst. 1, jest zaměstnána pracemi převážně duševními, a že tedy na ně dopadá také ustanovení odst. 2, leč z toho plyne nejvýše, že zaměstnanci ti nemusili býti v 1. odst. uváděni, neplyne však z toho, že rozsah generálního ustanovení odst. 2 jest vymezen výpočtem osob, uvedených v odst. 1 v tom smyslu, že ustanovení odst. 2 by bylo bez samostatného materiálního obsahu, jenž by byl uložen jedině v odst. 1, takže by — aspoň pokud jde o osoby zaměstnané pracemi převážně duševními, byly tyto osoby podrobeny pojistné povinnosti jen tenkrát, kdyby byly uvedeny ve výpočtu odst. 1.

Že tento výklad jest správný, zejména i potud, že ustanovení 2. odst. má vedle 1. odst. samostatný materiální obsah, potvrzuje i důvodová zpráva k vládnímu návrhu zák. č. 26/29 (tisk 1706 poslanecké sněmovny r. 1928), která prohlašuje, že již příslušností k některé ze skupin zaměstnaneckých, pro něž pensijní pojištění má platiti, jest pensijní pojistná povinnost zaměstnancova dána bez ohledu na to, jaké práce v konkrétním případě zaměstnanec koná. Jednotlivé kategorie jsou podle řečené zprávy důvodové v odst. 1 uvedeny proto, aby u zúčastněných stran byly pokud možno vyloučeny pochybnosti o tom, zda ten který zaměstnanec podléhá pensijnímu či dělnickému invalidnímu pojištění. Pokud pro některého zaměstnance není pojistná povinnost již dána podle ustanovení odst. 1 příslušností k některé z tam uvedených skupin,

je otázku jeho pensijní pojistné povinnosti posouditi podle supletorní klausule odst. 2, která prohlašuje za povinnou pojištěním každou osobu, zaměstnanou pracemi převážně duševními.

Za tohoto stavu nemůže ovšem ze skutečnosti, že v odst. 1 sub č. 2 jsou, zejména u advokátů, uvedeni jen kancelářští zaměstnanci, býti dovozováno právem, že z osob zaměstnaných u advokátů jsou pensijnímu pojištění podrobeni jen zaměstnanci kancelářští, nikoli též kandidáti advokacie, kteří, jak mezi stranami není sporno, kancelářskými zaměstnanci ve smyslu cit. č. 2 odst. 1 nejsou. Dovozuje-li stížnost opak, činí tak neprávem.

Otázku pojistné povinnosti kandidátů advokacie sluší, jak také učinil žal. úřad na rozdíl od úřadu zemského, posouditi podle odst. 2. Podle tohoto předpisu jest, jak již bylo uvedeno, pojištěním povinna a podle ustanovení tohoto zákona pojištěna každá osoba, která trvale jest v Čsl. republice na základě smluvního poměru služebního zaměstnána pracemi převážně duševními.

Stížnost netvrdí, že u kandidáta advokacie v jeho zaměstnání advokátního koncipienta nejsou splněny podmínky, za nichž cit. místo zákonné podrobuje osoby tam vyznačené pojistné povinnosti, nýbrž poukazuje jen k tomu, že praxe advokátního koncipienta jest zákonnou podmínkou, jež splněna býti musí, aby kandidát advokacie mohl se státi samostatným advokátem, že zaměstnání advokátního koncipienta není pro kandidáta advokacie životním cílem, takže podle vůle zákonodárcovy nemají advokátní koncipienti podléhati pensijnímu pojištění, což jest podle názoru stížnosti patrné zejména z toho, že nárok pensijní jest v zákoně podmíněn takovou dobou pojištění, které advokátní koncipient nemůže dosíci.

Leč to všechno jsou skutečnosti, jež pro otázku pojistné povinnosti advokátního koncipienta podle cit. odst. 2 jsou zcela bez významu, neboť jimi nikterak není dotčena existence podmínek, za nichž ustanovení odst. 2 pensijní pojistnou povinnost určuje, ani nejsou skutečnosti ty uznány zákonem za důvod z pojistné povinnosti vylučující. Při tom ovšem také zcela selhává nahoře uvedená závěrečná výtka, jež chce svým obsahem dovoditi, že pensijní pojištění nemůže míti pro kandidáta advokacie, jenž stane se samostatným advokátem, žádného významu, neboť přehlíží, že osamostatní-li se kandidát advokacie, může si nabyté nároky udržeti placením uznávacího poplatku, nehledíc k případnému pozdějšímu převodu úhradových podílů za získané nároky podle zák. č. 148/25 o invalidním a starobním pojištění osob samostatně hospodářících, na něž také poukazuje nahoře zmíněná důvodová zpráva, jež výslovně praví, že vládní návrh zákona odstraňuje dosavadní vynětí kandidátů advokacie z pensijního pojištění.

Č. 10.417.

Pojištění nemocenské (Slovensko): * Nárok nemocenské pojišťovny na náhradu podpůrného nákladu podle zákonů o nemocenském pojištění nezaniká promlčením.

(Nález ze dne 14. března 1933 č. 4303.)